

Prosjektplan: Phonofile i bibliotek – Del 2; Videreføring

- teknisk og praktisk tilrettelegging for salg og utlån av musikk i digital form gjennom folkebibliotekene

BAKGRUNN – STATUS FOR PROSJEKTETS DEL 1	2
FORMÅL.....	2
Sikkerhet	3
Betalings-/vederlagsløsninger	3
Integrering mot andre arkiver og tjenester	3
Brukergrensesnitt	3
ORGANISERING/GJENNOMFØRING.....	4
ØKONOMI/BUDSJETT.....	4
FREMDRIFTSPLAN	5

Ver.1.1

Medvirkende i prosjektet:

Phonofile AS
Bergen Off. Bibliotek
Statens Bibliotektilsyn
Institutt for Rettsinformatikk
FONO – Foreningen Norske Plateselskaper
NOPA - Foreningen for Norske komponister og tekstforfattere
TONO

Phonofile ønsker i samarbeid med Kulturdepartementet, Statens Bibliotektilsyn og Bergen Off. Bibliotek å videreføre pilotprosjekt for tilgjengeliggjøring av norsk musikk i digital form over internett til folkebibliotek.

Oppstart: ca 15. mars 2002

BAKGRUNN – STATUS FOR PROSJEKTETS DEL 1

Bergen Offentlige Bibliotek mottok i juni 2001 støtte fra Statens Bibliotektilsyn i forbindelse med utlysning av midler til "bredbånd i folkebibliotek".

Prosjektet "Phonofile i bibliotek" ble initiert av Phonofile AS på oppfordring fra Kulturdepartementet. Phonofile forvalter et digitalt musikkarkiv på oppdrag fra norske plateselskaper og opphavsmenn. Mer informasjon om Phonofile AS ligger på www.phonofile.no og i prosjektplanen til del 1 av prosjektet "Phonofile i bibliotek".

Prosjektet har til formål å etablere en lyttestasjon på Bergen Offentlige Bibliotek der forbrukere kunne søke og lytte til norsk musikk, samt vurdere de juridiske aspektene ved en slik tilgjengeliggjøring.

"Phonofile i bibliotek" er et samarbeidsprosjekt mellom Bergen Offentlige Bibliotek, Statens Bibliotektilsyn og Phonofile. I januar 2002 ble det ansatt en vitenskapelig assistent ved Institutt for Rettsinformatikk i 50% stilling primært for å arbeide med dette konkrete prosjektet. Hensikten er å gjøre en vurdering av eksisterende lovgivning, rettighetsavtaler, etc. i forhold til den type tilgjengeliggjøring av musikkverk som prosjektet tar sikte på. Stillingen er lønnet gjennom et samarbeid mellom Phonofile, Institutt for Rettsinformatikk og Kulturdepartementet.

Status for prosjektet:

En lyttestasjonen er etablert ved Bergen Offentlige Bibliotek siden 12.11.01. Fra denne kan bibliotekets brukere koble seg til Phonofiles database og benytte denne som opplagsverk. I tillegg kan brukerne lytte til all musikk i databasen (streaming). Det ligger p.t. ca 40.000 innspilte verk utgitt av norske plateselskaper i databasen. Repertoaret dekker alle genre.

Fra januar 2002 er Stig Walle ansatt som vitenskapelig assistent ved Institutt for Rettsinformatikk. Stig Walle skal vurdere alle juridiske aspekter ved den type tilgjengeliggjøring som prosjektet legger til rette for.

I en tid der norsk musikk i stadig mindre grad er tilgjengelig for publikum gjennom tradisjonelle kanaler som plateforretninger og kringkasting, har norske artister, opphavsmenn og produsenter behov for alternative formidlingskanaler og steder. I Norge utgis det årlig ca 8.000 – 10.000 internasjonale musikkutgivelser. Den norske musikkproduksjonen er til sammenligning på ca 400 utgivelser. Dette innebærer at norske utgivelser, og spesielt innenfor de såkalt "smale genre", druknes i internasjonale utgivelser.

Rettighetshavere står også overfor formidable utfordringer i forhold til piratkopiering. Ny teknologi har åpnet for et piratmarked dramatisk mye større enn tidligere. Det er av stor betydning at det etableres brukervennlige, lovlige alternative tilbud til de eksisterende fildelingstjenestene som uten rettighetshaveres samtykke sprer musikkfiler i et ekstremt omfang.

FORMÅL

Partene ser et stort behov for å videreføre prosjektet, både for å verne og styrke norsk kultur gjennom biblioteksformidling, og for å styrke nettopp bibliotekenes rolle overfor sine brukere ved inngangen til en digital tidsalder. Landsomfattende Gallup-undersøkelser rapporterer at mange brukere ønsker et langt bedre musikktilbud i folkebibliotekene, og at musikktilbudet er det folk er klart minst fornøyd med når det gjelder biblioteket. Med en slik dokumentert interesse, er det også svært viktig at bibliotekene kan tilby mer enn det massedistribuerte repertoaret.

Spesielt er det ønskelig å utvikle løsninger som i tillegg til ovennevnte søke- og lyttefunksjoner, muliggjør nedlasting av musikkfiler til en lokal lyttestasjon for eksemplarframstilling på CD-R for utlån og salg. Det er også ønskelig å se på mulighetene for å gi norske borgere tilgang til norsk musikk via "biblioteksportaler" på internet.

Del 2 av prosjektet vil konsentrere seg om disse områdene:

- Sikkerhet (Forhindre/vanskeliggjøre ulovlig viderekopiering)
- Brukergrensesnitt – og generelt utprøve best mulig tilrettelegging overfor publikum
- Betalings-/Vederlagsløsninger
- Integrasjon mot andre institusjoner og tjenester

Nedenfor blir disse områdene nærmere beskrevet.

Sikkerhet

Rettighetshavere (opphavsmenn, utøvere og produsenter) har et felles behov i å sikre at digitale eksemplarer ikke kan misbrukes ved at forbrukeren lager nye eksemplarer som tilgjengeliggjøres ulovlig i store nettverk (ref. Napster, KaaZaa og lignende). Samtidig må forbrukerens rettigheter sikres, slik at alle har tilgang til informasjon og innhold til de samme betingelser og i et brukervennlig format.

Dette lar seg i hovedsak løse gjennom DRM-teknologi. DRM er forkortelse for Digital Rights Management, og er teknologi som vanskeliggjør viderekopiering, identifiserer rettighetshavere, samt definerer hvilke bruksrettigheter forbrukeren skal ha til for eksempel en digital lydfile.

Selv om det finnes mange selskaper som har utviklet slik teknologi, er det spesielt 3 selskaper som utpeker seg; IBM, Intertrust og Microsoft.

Phonofile har vurdert de ulike alternativene meget nøye. Konklusjonen er at Microsoft har den mest robuste teknologien. Dette skyldes bl.a. at ikke noe annet selskap i verden har vært mer utsatt for piratkopiering enn nettopp Microsoft.

En Microsoftbasert løsning er også rimeligere enn konkurrentenes, noe som er viktig for å kunne tilby lydfile for salg til en pris som forbrukeren opplever som rimelig. Microsoft har også en enestående spredning av avspilleren Windows Media Player.

På bakgrunn av dette ønsker Phonofile å benytte Microsofts DRM-teknologi i denne delen av prosjektet.

Betalings-/vederlagsløsninger

Prosjektet ønsker å vurdere ulike modeller for vederlag til rettighetshaverne. Dette må sees i sammenheng med den eksisterende Innkjøpsordningen for fonogrammer (Norsk Kulturråd). Prosjektet vil forsøke å finne en grenseoppgang mellom det offentliges ansvar for formidling og tilgjengeliggjøring og forbrukerens rettigheter og plikter i forhold til kjøp av digitale musikkfiler til eget bruk, for eksempel gjennom tilgang til lydfile som lagres/brennes på en CD'r i biblioteket.

Videre er det ønskelig å vurdere og implementere hensiktsmessige betalingsløsninger for kjøp av lydfile.

Integrering mot andre arkiver og tjenester

Det eksisterer en lang rekke databaser i Norge som inneholder informasjon om norsk musikkliv og musikkproduksjon. Eksempler på dette er; Norsk Folkemusikkarkiv, Norsk Musikkinformasjon, NRK, bibliotekenes egne arkiver osv.

Prosjektet ønsker å gjøre en vurdering av tekniske og praktiske utfordringer i forhold til å integrere slik informasjon med Phonofiles database. Fra bibliotekets synspunkt vurderes dette som svært nyttig.

Ut fra de brukernes behov bør arbeid med å bedre tilgangen til notemateriale få høy prioritet rent generelt. Det er derfor ønskelig at Phonofile del 2 også vurderer informasjon om notepubliserings ([er](#)). Dette kan gjøres i samarbeid med Norsk Musikkinformasjon og Nordic Sounds (www.nordicsounds.com). Phonofile har gjennom flere år samarbeidet med Nordic Sounds, som har utviklet en web-basert publiseringsløsning for noter, og har over 30.000 notepublikasjoner tilgjengelig gjennom sin tjeneste.

Brukergransnitt

Det er behov for et utvikle et eget brukergrensesnitt for bibliotekene, basert på bibliotekenes erfaringer og kunnskap om brukernes behov og adferd.

Det bør legges til rette for integrasjon mot andre databaser som nevnt over, for optimal informasjonsflyt for brukeren.

ORGANISERING/GJENNOMFØRING

Oppstart for prosjektets del 2 vil være 15. mars 2002, og gå parallelt med utredningsarbeidet i del 1 av samme prosjekt. Mens del 1 i hovedsak fokuserer på de juridiske aspekter, vil del 2 i vesentlig grad se på de tekniske utfordringer som må løses og hvordan forholdet til brukernes skal utvikles. Pilotprosjektet vil stille deltagerne overfor en rekke problemstillinger både av teknisk og juridisk karakter.

Arbeidet vil ledes av Phonofile som sammen med sine samarbeidspartnere TV2, e-Solutions, Artspages, Institutt for Rettsinformatikk og NOPA besitter den nødvendige kompetanse innenfor de tekniske og opphavsrettslige fagområder.

Bergen Off. Bibliotek v/Trine Kolderup Flaten og Siren Steen vil være ansvarlig for brukerevaluering og intern bibliotekshåndtering.

Stig A. Walle ved Institutt for Rettsinformatikk videreføre prosjektarbeidet knyttet til de juridiske vurderinger av prosjektet.

Phonofile vil på vegne av de norske plateselskapene stille repertoaret til rådighet for en symbolsk sum for prosjektperioden. Det må imidlertid forhandles en avtale med TONO vedr. opphavsretten, slik det også ble gjort for del 1 av prosjektet.

Prosjektet skal være gjennomført innen 31.mars 2003 – med påfølgende evaluering i etterkant – dvs. endelig slutt 30. juni 2003.

ØKONOMI/BUDSJETT

Sikkerhet - DRM	Tilrettelegging/utvikling av DRM-løsning	Kr	70.000,-
Brukergrensesnitt	Web-basert søketjeneste tilrettelagt for biblioteksbrukere	Kr	50.000,-
Betalingsløsning	Integrasjon av betalingsløsning	Kr	30.000,-
Integrasjon mot andre tjenester	Databaser og tjenester	Kr	50.000,-
Bergen Off. Bibliotek	– tilrettelegging, utviklingsarbeid og oppfølging: 30% stilling ca. l.tr. 37 + sos. utg.:	Kr	114.000,-
3 Prosjektmøter	Reise for 3 personer Bergen – Oslo – Bergen	Kr	36.000,-
Phonofile	Prosjektstyring, utviklingsarbeid	Kr	115.000,-
Vederlagsløsninger	Vurdering av fremtidige mulige vederlagsløsninger i samarbeid med organisasjonene i norsk musikkliv.	Kr	70.000,-
Vederlag plateselskaper	For prosjektperioden	Kr	10.000,-
Vederlag TONO	For prosjektperioden	Kr	10.000,-
Totale kostnader		Kr	555.000,-

Finansiering:

Egenandel Bergen Off. Bibliotek	Kr	137.000,-
Egendandel Phonofile	Kr	138.000,-
Søknadssum statlig prosjekttilskudd	Kr	280.000,-
<hr/>		
Sum	Kr	555.000.-

Prosjektet vil også ha relevans for vurdering av andre fremtidige digitale tjenester hos folkebibliotekene, spesielt knyttet til spredning opphavsrettbeskyttet materialet.

FREMDRIFTSPLAN

Prosjektet vil starte umiddelbart, og gjennomføres parallelt med del 1 av prosjektet.

En pilotteneste for salg og utlån fra Bergen Offentlige Bibliotek vil være etablert innen 1. oktober 2002.

Evaluering og konklusjon av erfaringer, samt forslag til fremtidige løsninger for bibliotekssektoren skal overleveres Statens Bibliotektilsyn og Kulturdepartementet innen 30. juni 2003.

Oslo 13. februar 2002

Trine Kolderup Flaten
Bergen Offentlige Bibliotek

Erik Brataas
Phonofile AS

Siren Steen,
Bergen Off. Bibliotek, Musikkavdelingen
Prosjektleder, Bergen Off. Bibliotek